

1. Čo sú EN a STN normy?

- **EN** = európske normy (European Standards), vydáva ich CEN/CENELEC.
- **STN** = slovenské technické normy, vydáva ich ÚNMS SR.
- Ide o **technické dokumenty**, ktoré popisujú:
 - postupy,
 - parametre,
 - skúšky,
 - bezpečnostné požiadavky,
 - terminológiu.

Sú to **odporúčania**, nie zákony.

2. Prečo nie sú právne záväzné?

Pretože:

a) Normy nie sú právne predpisy

- Normy nevydáva parlament ani vláda.
- Nemajú formu zákona, nariadenia ani vyhlášky.
- Sú to dokumenty súkromnoprávneho charakteru.

b) Európske právo zakazuje automatickú záväznosť noriem

EÚ vyžaduje, aby normy boli **dobrovoľné**, inak by išlo o skryté regulácie bez demokratického procesu.

c) Slovenský zákon to výslovne hovorí

Zákon č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii:

- § 4 ods. 3: „*Používanie technických noriem je dobrovoľné.*“

3. Kedy sa normy stávajú záväznými?

A tu je pointa, ktorá často mátie ľudí: **Normy nie sú záväzné samy osebe, ale môžu sa záväznými stať nepriamo.**

a) Ak na normu odkazuje právny predpis

Napríklad:

- stavebný zákon,
- vyhlášky o bezpečnosti,
- technické predpisy.

Ak zákon povie: „**Výrobok musí spĺňať požiadavky podľa STN EN XXXX**“, tak sa norma stáva záväznou *pre tú konkrétnu oblasť*.

b) Ak je norma súčasťou zmluvy

V zmluvách sa často uvádza:

- „dielo bude vykonané podľa STN...“
- „výrobok musí spĺňať EN...“

Vtedy je norma záväzná **zmluvne**.

c) Ak je norma dôkazom odbornej starostlivosti

V sporoch (napr. reklamácie, súdy) sa normy používajú ako:

- dôkaz správneho postupu,
- dôkaz odbornej praxe,
- referenčný štandard.

Nie sú záväzné, ale sú **autoritatívne**.

d) Pri posudzovaní zhody (CE označenie)

Harmonizované EN normy sú „dobrovoľné“, ale:

- ak ich výrobca použije, predpokladá sa zhoda s legislatívou,
- ak ich nepoužije, musí preukázať rovnocennú úroveň bezpečnosti.

4. Prečo sa ľudia mylne domnievajú, že normy sú záväzné?

Pretože:

- Mnohé úrady a inšpekcie ich **vyžadujú ako dôkaz správnej praxe**.
- V stavebníctve, energetike či bezpečnosti práce sú normy tak „bežné“, že sa berú ako povinné.
- Mnohé zákony odkazujú na normy nepriamo („musí byť bezpečné podľa stavu techniky“).

Takže:

- **norma nie je povinná,**
- **ale bez splnenia jej parametrov sa nedá preukázať zhoda.**

6. Zhrnutie v jednej vete

EN a STN normy nie sú právne záväzné samy osebe, ale môžu sa záväznými stať, ak na ne odkazuje zákon, zmluva alebo sú potrebné na preukázanie zhody či odbornej starostlivosti.